

Användning och skötsel av perkutan endoskopisk gastrostomi (PEG)

Namn.....

Personnummer.....

Har fått en.....PEG insatt datum.....på
Södra Älvsborgs sjukhus, endoskopiavdelning.

Storlek.....FR

Vid insättandet är stomikanalen.....cm lång

Om PEG

En PEG är en konstgjord öppning mellan magen och bukväggen. Genom denna öppning placeras en matningssond, som gör det möjligt att få i sig näring, vätska och mediciner direkt till magsäcken.

Råd matintag för PEG-sond

För att säkerställa att matning via PEG fungerar bra och känns bekväm är det viktigt att följa dessa råd:

Innan måltid

- Känn efter så att magen är mjuk.

- Kontrollera att sonden sitter rätt genom att titta på cm-markeringen – den ska vara densamma som vid insättningen eller efter justering.

Matning och läkemedel

- Spola alltid sonden med 30–40 ml vatten före och efter mat eller medicin.
- Koppla en spruta eller ett matningsaggregat direkt till sonden.
- Läkemedel ska vara i flytande form. Om du har tabletter, lös dem i vatten. Apoteket kan ge råd om vilka som kan lösas upp.
- För att minska risken för illamående och kräkning, sitt upp eller luta dig bakåt i minst 30 graders vinkel under och en stund efter måltiden.

Övriga råd

- Följ läkarens eller dietistens ordination gällande matmängd och matningstakt.
- Använd ljummen eller rumstempererad näring – kall mat kan ge obehag.
- Om du får ont eller känner obehag vid matning, kontakta sjuksköterska eller läkare.
- Om PEG-sonden inte används – spola igenom den med 30–40 ml vatten varje dag för att hålla den ren.

Skötsel av PEG-sond

- **Daglig rengöring:** Tvätta och torka noggrant runt stomin som en del av din dagliga hygien. Roterar försiktigt på PEG:en runt stomat, men undvik detta de första dagarna efter insättning.
- **Använd rätt tillbehör:** Använd alltid den medföljande slang/kateter/klämma som sitter på slangen. Andra klämmor ska inte användas.
- **Byte av PEG:** När stomat har etablerats efter cirka 3 månader kan PEG:en bytas ut mot en knapp eller gastrotub. Detta görs på sjukhus, och i Borås sker det på endoskopimottagningen. Du, en anhörig eller en vårdgivare kan boka en tid för byte. Telefonnummer finns på nästa sida.
- **Om PEG:en åker ut:** Kontakta sjukvården omedelbart om PEG:en lossnar.

Generella råd

- **Munvård:** Ta hand om tänder och mun noggrant, då det är viktigt för din allmänna hälsa.
- **Hudvård vid läckage:** Rodnad, vätskande eller öm hud runt stomin kan bero på läckage. Tvätta och lufttorka området flera gånger om dagen. Om besvären kvarstår, kontakta din sköterska.

- **Illamående:** Om illamående uppstår kan det bero på för snabb eller för stor mängd mat. Prova att ge mindre mängder oftare för att undvika detta.
- **Diarré:** Diarré kan orsakas av för snabb matning, gammal mat eller maginfluensa. Även förändringar i kost, läkemedelsbehandling eller matningsrutiner kan vara en orsak. Om diarré pågår i mer än tre dagar, kontakta din sjuksköterska eller läkare.

Kontakt

Endoskopimottagning, Södra Älvsborgs Sjukhus

Telefonnummer, sjuksköterska

033-616 10 44

Telefonnummer, endoskopimottagning

033-616 33 77

1177 – tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se kan du få mer information om sjukdomar, undersökningar, behandlingar och läkemedel samt få råd om hälsa. Du kan även läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. www.1177.se